

O. A. Сова

Інститут ядерних досліджень НАН України, Київ

**ЦИТОГЕНЕТИЧНІ ЕФЕКТИ В КІСТКОВОМУ МОЗКУ ЩУРІВ
ПРИ ТРИВАЛОМУ НАДХОДЖЕННІ ^{131}I**

Досліджували цитогенетичні ефекти в кістковому мозку щурів за різних умов опромінення ^{131}I : щоденне надходження до організму впродовж 15 діб по 29,3 кБк/тварину йоду (стале надходження) і щоденне надходження впродовж 14 діб ізотопу, первинна активність якого становила 32,3 кБк/тварину, і у кожний наступний день зменшувалась на величину добового радіоактивного розпаду (змінне тривале надходження). Установлено достовірне збільшення аберрацій хромосом за рахунок діцентриків із супроводжуючими парними фрагментами та вільних парних фрагментів. Аберрації хроматидного типу в опромінених тварин були на тому ж рівні, що й у контрольних.

Ключові слова: ізотоп ^{131}I , клітини кісткового мозку, хромосомні аберрації, дозоутворення.

E. A. Сова

Институт ядерных исследований НАН Украины, Киев

**ЦИТОГЕНЕТИЧЕСКИЕ ЭФФЕКТЫ В КОСТНОМ МОЗГЕ КРЫС
ПРИ ДЛИТЕЛЬНОМ ПОСТУПЛЕНИИ ^{131}I**

Исследовали цитогенетические эффекты в костном мозге крыс при разных условиях облучения ^{131}I : ежедневное поступление в организм в течение 15 сут по 29,3 кБк/животное ^{131}I (стабильное поступление) и ежедневное поступление в течение 14 сут ^{131}I с первоначальной активностью 32,3 кБк/животное. В каждый следующий день активность уменьшалась на величину суточного радиоактивного распада (переменное длительное поступление). Установлено достоверное увеличение аберраций хромосом за счет дикентрических хромосом с парными фрагментами, свободных парных фрагментов, атипичных хромосом и полиплоидов. Аберрации хроматидного типа у облученных животных были на том же уровне, что и у контрольных.

Ключевые слова: изотоп ^{131}I , клетки костного мозга, хромосомные аберрации, дозообразование.

O. A. Sova

Institute for Nuclear Research, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv

**CYTOGENETIC EFFECTS IN THE BONE MARROW OF RATS
WITH LONG-TERM INGESTION OF ^{131}I**

Cytogenetic effects in the rats bone marrow after long-term ingestion of ^{131}I were studied. Significant increase of chromosomal aberrations by dicentric aberrations with and without fragments, acentric fragments, atypical chromosomes and polyploidies was found. Chromatid-type aberrations in exposed animals were present at the same level as in the control.

Keywords: isotope ^{131}I , dose formation, bone marrow cells, chromosomal aberrations, polyploidy.

REFERENCES

1. Vasilenko I.Ya., Vasilenko O.I. // Energy: economics, technology, ecology. - 2003. - No. 5. - P. 57 - 72. (Rus)
2. Vasilenko I.Ya. // Atomic energy. - 1987. - Vol. 63, No. 4. - P. 244 - 248. (Rus)
3. Vasilenko O.I. Radiation ecology. - Moskva: Medicine, 2004. - 216 p. (Rus)
4. Ilyin L.A. Radioactive iodine in the problem of radiation safety. - Moskva: Atomizdat, 1972. - P. 27 - 30. (Rus)
5. Kolobashkin V.M., Rubtsov P.M., Ruzhanskij P.A., Sidorenko V.D. Radiation characteristics of irradiated nuclear fuel: handbook. - Moskva: Energoatomizdat, 1983. - 374 p. (Rus)
6. Thyroid. Fundamental aspects / Ed. A. I. Kubarko and S. Yamashita. - Minsk-Nagasaki, 1998. - 368 p. (Rus)
7. Korolev G.K. // Distribution, metabolism and kinetics of the biological effects of radioactive iodine isotopes: collection of papers / Ed. L. A. Ilyin, Yu. I. Moskalev. - Moskva: Medicine, 1970. - P. 36 - 44. (Rus)
8. Monahov A.S. Cytogenetic investigation of the effects of incorporated radionuclides in the blood lymphocytes of animals: Extended abstract of PhD dissertation (Biology). - Leningrad, 1984. - 18 p. (Rus).
9. Sova O.A., Drozd I.P. // Nucl. Phys. At. Energy, - 2014. - Vol. 15, No 4. - P. 359 - 369. (Ukr)
10. Demina E.A., Bariljak I.R., Pilinskaja M.A. Dictionary of radiation cytogenetics. - Kyiv: Visnyk, 1994. - 125 p. (Rus)
11. Hulse E.V. / British Journal of Haematology. - 1963. - No. 9. - P 376 - 384.